

BIULETYN informacyjny

w numerze

- Przed V Walnym Zjazdem Delegatów str. 2
- Obrady VII Plenum ZG PTTK str. 3
- Rozwój krajoznawstwa tematem obrad VI Plenum str. 5
- Nowe zasady działalności gospodarczej i statutowo-usługowej str. 6
- Imprezy Tysiąclecia zdały egzamin str. 8
- Aktyw społeczny kontrolerem str. 11

ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK
LISTOPAD - GRUDZIEŃ 1961 Nr 34/35

U PROGU NOWEGO ROKU

U progu nowego roku zwykle robimy przegląd tego, cośmy dokonali w ciągu dwunastu ubiegłych miesięcy i rozważamy perspektywy nowego okresu. W roku 1962 — analizą i oceną działalności oraz wytyczeniem dalszej drogi całego Towarzystwa zajmie się V Walny Zjazd PTTK, planowany na pierwsze dni maja 1962 r. Na pogłębienie tej oceny i dokładne sprecyzowanie wytycznych Walnego Zjazdu złożą się wyniki akcji wyborczej w Kołach, Oddziałach i Okręgach, a po Zjeździe w Komisjach i Klubach Towarzystwa.

Miniony rok z wielu względów trzeba wyróżnić. Nie siłując się na systematyczne ujęcie charakterystycznych zjawisk i faktów trzeba powiedzieć, że w roku 1961:

— Turystyka dojrzała w pełni do rangi spraw wagi państwowej. Znalazło to odbicie w powołaniu organów państwowych do spraw kultury fizycznej i turystyki, zwiększeniu środków, utworzeniu Centralnego Funduszu Turystyki i Wypoczynku, w szeregu aktach prawnych normujących życie turystyczne w Polsce.

— Towarzystwo nasze obchodziło 10-lecie swej pracy, co dało możliwość historycznego przeglądu ponad 70-letniej działalności społecznego ruchu krajoznawczo - turystycznego w Polsce.

— PTTK działalnością programową i usługową objęło rekordową liczbę 4,5 miliona uczestników ruchu turystycznego, więc o blisko milion więcej niż w 1960 roku. Wynik ten, w stosunku do 10 milionowego ruchu turystycz-

Ciąg dalszy na str. 2

U PROGU NOWEGO ROKU

Dokończenie ze str. 1

nego w Polsce, stawia nasze Towarzystwo w pozycji największej, a ze względu na programowość naszej pracy — przodującej organizacji turystycznej w kraju.

— Zrobiliśmy poważny krok naprzód we współpracy z innymi organizacjami, a przede wszystkim z ruchem związkowym, co znalazło swoje odbicie szczególnie w wynikach wspólnie organizowanych imprez i w szkoleniu kadr, a także w ocenie dokonanej przez ostatnie Plenum ZG PTTK, poświęcone sprawie Kół Zakładowych PTTK.

— Rozpoczęliśmy walkę o kulturę turystyczną, rozszerzając działalność krajoznawczo - wychowawczą, ochronę przyrody i opiekę nad zabytkami, szkoląc nowych organizatorów turystyki i przewodników, zwiększając liczbę czynnych opiekunów zabytków i strażników ochrony przyrody.

— Stworzyliśmy podstawy

racjonalnej gospodarki obiektami turystycznymi PTTK, kończąc wreszcie długi okres reorganizacji w tej dziedzinie.

Wszystko to kosztowało wiele trudu. Wymagało wyłożonej pracy aktywu społecznego i etatowego. Należą im się słowa serdecznego i koleżeńkiego podziękowania i gratulacje za wyniki.

Dzięki warunkom stwarzanym dla turystyki przez Państwo, w oparciu o osiągnięte wyniki i realne zabezpieczenie organizacyjne i finansowe naszych planów, wchodzimy w nowy rok pracy z pełną świadomością czekających nas zadań i nowych osiągnięć.

A zadania te są niemałe. Trzeba szerszym niż dotąd frontem wyjść naprzeciw potrzebom ruchu turystycznego, objąć oddziaływaniem Towarzystwa, szczególnie programowo-wychowawczym, większość uczestników tego ruchu. Wymagać to będzie wybitnego rozwoju działalności krajoznawczej, dotarcia z prawidłową metodyką wycieczkowania i wypoczynku

świętecznego do wszystkich większych zakładów pracy, zwiększenia i podniesienia kwalifikacji organizatorów turystyki i przewodników, zwiększenia sieci Kół Zakładowych i liczby członków, aktywnej postawy członków PTTK wobec wypaczeń w prawidłowym uprawianiu turystyki w szerszeniu zasad kultury turystycznej.

Działalność naszą wiążąc będziemy nadal z tematyką 1000-lecia Państwa Polskiego, łącząc w niej harmonijnie przeszłość z historią najnowszą, z osiągnięciami współczesności. W tej dziedzinie należy miejsce znaleźć 20-lecie powstania Polskiej Partii Robotniczej i prace przygotowawcze do obchodów 100-lecia Powstania Styczniowego 1963 roku.

W działalności usługowej, gospodarczej rok 1962 będzie poważnym egzaminem nowej organizacji gospodarki. Nie wątpimy, że egzamin ten Towarzystwo nasze zda pozytywnie.

Rzeczywiście jest z czego się cieszyć i jest co robić. A chęci i sił w społecznej organizacji PTTK-owskiej nie braknie.

REDAKCJA

PRZED V WALNYM ZJAZDEM DELEGATÓW

ZARZĄD GŁÓWNY I GKR OCENIAJĄ REALIZACJĘ UCHWAŁ WZD

IV Walny Zjazd Delegatów nie uchwałił ogólnych wytycznych programowych. Wychodząc z założenia, że generalna linia rozwoju Towarzystwa została wytyczona wraz z uchwaleniem Statutu przez III WZD, IV WZD podjął uchwały i zalecenia bardzo konkretne, zawierające szczegółowe wskazania dla Zarządu Głównego, Zarządów Okręgów i Oddziałów, w aktualnie węzłowych dla Towarzystwa sprawach.

Ta konkretność uchwał IV WZD pozwala na dokonanie ich szczegółowego podziału i umożliwienia przeprowadzenia pewnych obliczeń liczbowych, z których wynika, że podjętych zostało 90 uchwał.

W ramach przygotowań do V WZD, będziemy systematycznie informowali Czytelników na łamach naszego Biuletynu o realizacji uchwał IV WZD. Sądzymy, że informacje te staną się przyczynkiem do dokonania ponownego przeglądu wykonawstwa uchwał IV WZD przez wszystkie ogniwa organizacyjne PTTK. Towarzystwo nasze powinno przyjść na V Walny Zjazd z meldunkiem o kompletnym wykonaniu uchwał IV WZD. Będzie to wymownym świadectwem wzrostu poziomu pracy PTTK.

Główna Komisja Rewizyjna — w dniu 5, a Zarząd Główny — w dniu 18 listopada br. dokonały generalnej oceny wykonania uchwał IV WZD. Wnioski z obrad tych instancji organizacyjnych są przedmiotem niniejszej informacji.

Wykonanie tych uchwał było przedmiotem obrad kolejnych zebrań plenarnych Zarządu Głównego, posiedzeń Prezydium ZG i codziennej pracy Biura ZG.

W ciągu niecałych siedemnastu miesięcy, Zarząd Główny odbył siedem plenarnych zebrań, zaś Prezydium odbyło 26 posiedzeń.

W wyniku tych prac, rozwiniętych w codziennej działalności aparatu organizacyjnego PTTK, 62 uchwały zostały wykonane definitywnie, a 13 znajduje się w toku realizacji. Wykonanie niektórych uchwał okazało się niemożliwe ze względu na zaistniałe okoliczności,

o czym jeszcze mowa będzie w dalszej części informacji.

Problemem, którego rozwiązanie najbardziej absorbowało Zarząd Główny była reorganizacja działalności gospodarczej PTTK.

Prace nad reorganizacją były podjęte dwukrotnie w ciągu kadencji w 1960 i w 1961 r.

Cieszyć może ostateczne rozwiązanie tej sprawy przez Plenum ZG z 19 lipca 1961 r. w duchu uchwał IV WZD i zgodnie z uchwałą 446 Rady Ministrów. Tym niemniej, rozmiar pracy zużytej na reorganizację zaciążył wydatnie na całości pracy ZG, a zwłaszcza jego biura i w poważnej mierze utrudniał rozwinięcie szerszego frontu pracy, powodując ograniczenia bezpośredniego kontaktu szerszego grona działaczy centralnych, z terenowymi działaczami Towarzystwa.

Koniecznością staje się złożenie tutaj wyjaśnienia, iż pierwsza reorganizacja w 1960 r. nie spełniła założeń, wysuwanych wówczas przez ZG i że dopiero przeprowadzona w 1961 r. odpowiada poglądom ZG na to zagadnienie.

Następnym zadaniem, któremu poświęcono wiele uwagi była działalność PTTK w zakładach pracy. Prezydium ZG uchwaliło w listopadzie ubiegłego roku wytyczne w tym zakresie. Zagadnienie to zostało omówione na Plenum ZG w Zabrzu, w dniu 18 listopada br. Było ono przedmiotem systematycznych konsultacji z CRZZ. Sprawy związane z działalnością Kół Zakładowych przewijały się przez różne kolejne zebrania Prezydium i Plenum ZG.

Spośród innych ważniejszych spraw, będących przedmiotem obrad i działania Zarządu Głównego należy wymienić:

- powołanie Komisji Inwestycyjnej, Uposażań i Remontów, Przekazywania Obiektów, Statutowej, Kół Zakładowych, Wydawniczej, Finansowo-Budżetowej, Zagranicznej, Przewodniczej, Speleologii,

- uchwalenie regulaminów: Prezydium, Komisji Stałych i Okresowych, GOPR, biura ZG i biur Zarządów Okręgów, oraz modyfikacja innych regulaminów,

- aktualizacja stanu członków,
- porządkowanie stanu organizacyjno-prawnego Oddziałów,

- obchody X-lecia PTTK,
- kierunki działalności krajowej Towarzystwa,

- unormowanie zagadnień przewodniczkich.

Wiele uwagi poświęcono pracy wśród młodzieży. Omówiono te zagadnienia na Plenum ZG. Trwają rozmowy z Ministerstwem Oświaty i Radą Naczelną ZSP.

Niemalogo czasu poświęcono opracowaniu projektu zmian w Statucie Towarzystwa.

O prawidłowości kierunków działania i o ogromnym wkładzie pracy aktywów całego Towarzystwa najlepiej świadczy liczba, ilustrująca całokształt działalności PTTK.

O ile w 1959 r. PTTK objęło swą działalnością 2.620.000 osób, to w 1960 r. już 3.480.000 osób, a wstępne obliczenia na rok 1961 pozwalają przypuszczać, że liczba ta wzrosła do ponad 4,5 miliona.

Nie wszystkie uchwały IV WZD zostały jednak wykonane. Te niezrealizowane uchwały można podzielić na 2 grupy.

Grupa pierwsza to uchwały, których wykonanie, ze względu na zaistniałe warunki, staje się realnie niemożliwe. Do tej grupy trzeba zaliczyć sprawy:

- Ujednoczenia i wydania przepisów organizacyjnych, w tym zmian regulaminów Koła, Klubu i innych. Opracowań tych można dokonać po zatwierdzeniu przez V WZD zmian w Statucie. Inaczej, to bardzo pracochłonne zadanie, będzie musiało być w krótkim okresie czasu dwukrotnie opracowane. Z ostatecznym tekstem Statutu wiąże się też powołanie Rady Krajowo-Turystycznej.

- Uzyskanie zniżek kolejowych, likwidacji wypasu bydła i owiec w Tatrach, ceny biletów na wyciąg na Skrzyczne i kolejek linowych.

Wstępne rozmowy z właściwymi organami władzy państwowej wykazały niecelowość formalnych wystąpień w tych sprawach.

Grupa druga to uchwały, których realizacja została odłożona na późniejszy okres i które do V WZD powinny zostać wykonane.

Dokonany tutaj pobieżny przegląd realizacji uchwał IV WZD oczywiście nie wyczerpuje zagadnienia. Do spraw tych powrócimy w następnych numerach Biuletynu, omawiając wykonanie uchwał w poszczególnych działach: organizacyjnym, programowym, gospodarczym.

OBRADY VII PLENUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

(informacja sprawozdawcza)

W ZABRZU, w dniach 18 i 19 listopada, odbyło się w sali NOT Zabrzeńskiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego, VII Plenum Z.G. PTTK. Na Plenum, przybyli członkowie Zarządu Głównego, z prezesem gen. B. Bednarzem, wiceprezesem J. Przeddzieckim i sekretarzem red. Z. Wróblewskim na czele, oraz dyrektor Departamentu Ruchu Turystycznego GKKFiT — mgr St. Ostrowski, kierownik Zespołu Kultury Fizycznej CRZZ — Z. Popielczyk, przedstawiciele KC ZMS, WKZZ, Szefowie Zespołów Z.G. PTTK, prezesi Okręgów i Oddziałów PTTK, oraz liczny aktyw terenowy z całej Polski, a zwłaszcza ze Śląska. Obrady prowadził prezes Z.G. PTTK — gen. Bednarz.

Głównym tematem obrad Plenum były sprawy działalności PTTK w zakładach pracy, organizacji Kół Zakładowych PTTK, regulaminu wyborczego i V Walnego Zjazdu Delegatów, a także projektu sieci organizacyjnej schronisk i oceny działalności Z.G. PTTK, przez Główną Komisję Rewizyjną.

NAJWIĘKSZĄ dyskusję wywołał referat prezesa gen. Bednarza, który omawiał sprawę działalności Towarzystwa w zakładach pracy, oraz problemy rozwoju Kół Zakładowych. Powiedział on na wstępie, iż temat ten przedstawiony jest na Plenum z dwóch zasadniczych przyczyn dlatego, że działalność PTTK w zakładach pracy, w środowisku robotniczym, stanowi podstawowy kierunek przyjęty przez PTTK a wyniki osiągnięte w tej sprawie nie są takie, jakie być powinny z punktu widzenia ważności problemu.

Mówca stwierdził, że mimo to, wzrost liczby Kół Zakładowych PTTK, powstałych w związku z uchwałą CRZZ z dn. 31.1.55 r., odegrał zasad-

(Ciąg dalszy na str. 4)

niczą rolę w dalszym rozwoju PTTK. Był to piękny start organizacyjny dla Kół Zakładowych, który później uległ pewnemu zahamowaniu.

Dlaczego tak się stało? Na to pytanie mówca odpowiedział, że przede wszystkim zaważył tutaj fakt nieuregulowania w terenie całokształtu stosunków między Radami Zakładowymi, a Kółami PTTK. Za dyrektywami CRZZ nie poszły bardziej szczegółowe wskazania, jak te stosunki powinny się układać. Poza tym, PTTK nie potrafiło, w dużych skupiskach ludzi pracy, znaleźć dobrych form dla działalności Kół Zakładowych i dla samej współpracy z tymi Kółami. Mówca uważa, że sprawa ta, teraz po podjęciu uchwały Plenum, nabierze nowego znaczenia i wskaże działaczom Okręgów i Oddziałów metody dla dalszego, pięknego rozwoju tej bardzo ważnej akcji.

Obrady VII Plenum

WYRAZ troski o dalszy rozwój Kół Zakładowych PTTK dał w swoim przemówieniu przedstawiciel CRZZ, kierownik Zespołu Kultury Fizycznej — Z. Popielczyk. Powiedział on, że powstaje nowy dokument, który jeszcze bardziej zacieśni współpracę turystyczną między PTTK i CRZZ. Postulat dalszego organizacyjnego rozwoju Kół Zakładowych PTTK, poprzez ścisłą współpracę ze Związkami Zawodowymi wszystkich szczebli, będzie przez CRZZ przyjęty z wielką radością. CRZZ widzi bowiem w PTTK głównego organizatora turystyki i wypoczynku po pracy dla ludzi zrzeszonych w związkach zawodowych i do realizacji tej uchwały dopomoże tak organizacyjnie jak i finansowo.

Dyr. Dep. Ruchu Turystycznego GKKFiT — mgr St. Ostrowski, mówiąc o masowym ruchu turystycznym stwierdza, że większość zadań, jakie wynikają z realizacji wytycznych GKKFiT w tej sprawie, przypada na PTTK. Zwłaszcza w takich forach turystyki, jak zwiedzanie zakładów pracy, co łączy się z tematyką współczesnego krajoznawstwa, organizacji wycieczek do fabryk i przedsiębiorstw przemysłowych, szkolenia dla tych celów specjalnych przewodników zakładowych — to będzie prawie wyłączną domeną PTTK.

WSZYSCY dyskutanci, wśród których znajdowali się liczni przedstawiciele Kół i Oddziałów z terenu Śląska, omawiając problemy Kół Zakładowych podkreślali ich znaczenie dla dalszego rozwoju Towarzystwa, ale jednocześnie apelowali do władz PTTK i CRZZ o uregulowanie stosunku niektórych Rad Zakładowych do spraw Kół i ich potrzeb w zakładach pracy.

W części końcowej obrad, Plenum przyjęło uchwałę w sprawie Kół Zakładowych i działal-

ności PTTK w zakładach pracy, jako dokumentu o doniosłym znaczeniu dla przyszłości PTTK. Realizacja tej uchwały ma również poważne znaczenie dla całej turystyki polskiej. (Pełny tekst uchwały zamieścimy w następnym numerze B. I.).

POZA tym, Plenum m. in. przyjęło uchwałę o zwołaniu w dniu 4. 5. 6. maja 62 r. V Walnego Zjazdu Delegatów. Uprawnionymi do wyboru delegatów na V Zjazd są tylko te Oddziały, które w momencie zwołania Zjazdu Oddziału uzyskają osobowość prawną i na koniec roku 1961 będą zrzeszały co najmniej 50 członków z opłaconymi składkami. Przy tej okazji apel; sprawa opłacania składek w PTTK jest naprawdę palącym problemem, który powinien być natychmiast tematem dyskusji aktywu w wielu Kółach, Oddziałach i Okręgach. Zaległości wy-

noszą tak wielkie sumy, że w niektórych wypadkach można by nimi załatwić wiele poważnych spraw organizacyjnych.

Plenum zatwierdziło ponadto wniosek Kapituły o przyznanie 33 nowych Złotych Odznak PTTK dla zasłużonych działaczy i organizatorów terenowych oraz przyjęło projekt sieci organizacyjnej schronisk PTTK-owskich, z podziałem na rejony administracyjne.

NA ZAKOŃCZENIE trzeba stwierdzić do-
skonałą organizację VII Plenum, oraz podkreślić miłą atmosferę, jaką stworzyli działacze z Rady Turystycznej PTTK przy Zabrzańskim Zjednoczeniu Przem. Węglowego. W drugim dniu, uczestnicy Plenum byli gośćmi Załogi i Dyrekcji nowej kopalni węgla „Szczygłowice“, oraz zwiedzili Śląski Park Kultury i Wypoczynku, zapoznając się z urządzeniami i inwestycjami, przeznaczonymi dla wypoczynku po pracy.

W następnych numerach B. I. zamieścimy najważniejsze dokumenty uchwalone przez VII Plenum Z.G. PTTK.

POSIEDZENIE KOMISJI WYDAWNICZEJ

Po prawie rocznej przerwie, odbyło się posiedzenie Komisji Wydawniczej, na którym omówiono realizację planu wydawnictw w br., oraz plan na rok przyszły. Wyniki działalności bieżącej w tej dziedzinie ocenione zostały bardzo dobrze. Na przyszłość przyjęto projekt systematyzacji materiałów wydawniczych, według cykli tematycznych, zgodnych z kierunkami działalności programowej PTTK. Realizacja ich dostosowana będzie do możliwości finansowych.

W r. 1962 zapoczątkowane będą dwa cykle: biblioteka prelegenta i biblioteka szkoleniowa.

Komisja postanowiła wystąpić na Prezydium ZG PTTK z wnioskami dotyczącym uregulowania współpracy PTTK z GKKFiT w dziedzinie wydawnictw, oraz w sprawie zastrzeżenia dla PTTK udziału w ocenie wszystkich wydawnictw turystycznych.

ROZWÓJ KRAJOZNAWSTWA tematem obrad VI Plenum

W ostatnim dniu września b.r., w okresie jubileuszu Oddziału PTTK „Beskid” — Nowy Sącz gościł członków władz centralnych PTTK. Wyjazdowe Plenum ZG PTTK, którego obrady toczyły się w ratuszu — siedzibie władz miejskich — poświęcone było w całości zagadnieniom krajoznawczym w działalności Towarzystwa.

W obradach Plenum wzięli udział przedstawiciele Prezydium Rad Narodowych Miejskiej, Powiatowej i Wojewódzkiej, KP i KW PZPR oraz WKKFiT. Gościem Plenum był Przewodniczący Państwowej Rady Ochrony Przyrody min. Bieńkowski. Podstawę do dyskusji stanowiły referaty: przewodniczącej Komisji Krajoznawczej prof. M. I. Mileskiej („Cel i zadania współczesnego krajoznawstwa”), Szefa Zespołu Programowego W. Militza („Ocena działalności krajoznawczej Towarzystwa w 1960/61”) i członka Prezydium ZG PTTK inż. F. Kancelrza („Tezy do programu działalności krajoznawczej PTTK na 1961/62”).

Po dyskusji, w której zabrało głos wielu czołowych działaczy naszego Towarzystwa — Plenum akceptowało kierunki działalności krajoznawczej PTTK na lata 61/62, zlecając Komisji Krajoznawczej Zarządu Głównego, przygotowanie — na tej podstawie — szczegółowego programu krajoznawczego PTTK.

Jednocześnie podjęto uchwałę, zobowiązującą wszystkie Komisje i Zarządy ogniw Towarzystwa do wnikliwego zaznajomienia się z programem krajoznawczym na swych posiedzeniach plenarnych oraz wprowadzenia w życie, wynikających z programu, zadań.

* * *

Partia, państwowe kierownictwo turystyki, współdziałające w rozwoju turystyki organizacje społeczne — związkowe, młodzieżowe i inne — uznają PTTK jako przodującą, programowo fachową, powszechną organizację społeczną. Widzą w Towarzystwie — nauczyciela kadr turystycznych, wychowawcę szeregów nowych turystów, popularyzatora wiedzy o kraju, fachowego doradcę we wszystkich przejawach społecznego i gospodarczego życia turystycznego.

Ruch turystyczny w Polsce, żywiłowo rozwijający się, posiadający już dzisiaj charakter masowy, stwarza potrzebę szerokiego, powszechnego oddziaływania programowego ze strony PTTK, zarówno bezpośredniego, w sensie popularyzowania wiedzy o kraju, kultury i metodyki uprawiania turystyki, obsługi coraz to większej części tego ruchu — jak też oddziaływania pośredniego, poprzez współpracę PTTK z innymi organizatorami ruchu turystycznego.

W realizacji tak pojętej funkcji Towarzystwa podstawową rolę powinno odgrywać krajoznawstwo, jako dziedzina decydująca o programie, kulturze, efektach wychowawczych ruchu turystycznego.

Stwarza to potrzebę szerokiego rozwinięcia działalności i oddziaływania krajoznawczego, przy stosowaniu wszystkich istniejących form i metod działalności Towarzystwa, poprzez wszystkie ogniwa i pionierzy pracy PTTK, nie tylko przez pionierzy Komisji Problemowych (Krajoznawcza, Ochrony Przyrody, Opieki nad Zabytkami). Stwarza to również potrzebę wypracowania nowych metod, stosowania nowych i nowoczesnych środków oddziaływania, wskazuje na konieczność szerszego niż dotychczas uwzględniania zadań krajoznawczych w turystyce kwalifikowanej, obsłudze ruchu turystycznego, schroniskach, wczasach turystycznych, propagandzie i wydawnictwach, szkoleniu i przewodnictwie, akcji odczytowej itp.

Rozwijająca się działalność krajoznawcza PTTK powinna w swej treści wiązać harmonijnie przeszłość ze współczesnością, piękno przyrody z pracą człowieka, pokazywać i utrzymywać w społeczeństwie współczesny krajobraz Polski Ludowej, zawierający w sobie dorobek 17-lecia budownictwa socjalistycznego w każdej działalności życia społecznego, w dziedzinie gospodarczej, przemyśle i rolnictwie, kulturalnej, socjalnej, oświacie i innych, w tym także w opiece nad zabytkami i ochronie przyrody.

Praca nad nadaniem działalności krajoznawczej współczesnej treści powinna być przedmiotem troski wszystkich działaczy Towarzystwa, w szczególności działaczy krajoznawczych, wykładowców, prelegentów i przewodników.

***Nim wydasz pieniądze na zabawie sylwestrowej
wpląć zaległe składki członkowskie***

PREZYDIUM

obraduje

Od 1 września do 15 listopada odbyło się 6 posiedzeń Prezydium ZG PTTK, którego przedmiotem zainteresowania było szereg ważnych spraw organizacyjno-programowych. Najwięcej jednak uwagi poświęcono tym razem omówieniu zagadnień związanych z eksploatacją i rozwojem obiektów turystycznych, sprecyzowaniu stanowiska naszego Towarzystwa odnośnie „Światowida”, a także problemom budżetowo-finansowym.

M.in. po zapoznaniu się z przedstawionym sprawozdaniem z wykonania planu inwestycji za 8 miesięcy br., **stwierdzono wyraźną poprawę jego realizacji w stosunku do roku ubiegłego.** Rozpatrywano także różne sprawy dotyczące eksploatacji obiektów, jak np. zasady dzierżawy schronisk i przygotowania do sezonu zimowego. Ustalono termin gotowości schronisk na 1 grudnia, obejmującej sprawdzenie wyposażenia i stanu technicznego przed przyjęciem turystów. Okres wydawania obiadów przesunięto na godziny od 15 do 17, żeby umożliwić turystom spędzanie w terenie jak najwięcej czasu.

Szeroko rozpatrywane było zaawansowanie wykonania zaleceń pokontrolnych NIK. Do spraw rozliczeń między jednostkami PTTK powołano specjalną Komisję, która przeprowadzi analizę bilansów i przedstawi konkretne wnioski. W związku z reorganizacją opracowana zostanie kodyfikacja przepisów finansowych na wszystkich szczeblach. **W roku 1962 nastąpi utworzenie komórki organizacji rachunkowości, która czuwać będzie nad prawidłowym funkcjonowaniem systemu finansowego.**

Prezydium rozpatrywało projekt zmian Statutu oraz projekt teź, które postanowiono przekazać Komisji Statutowej do ostatecznego opracowania, w oparciu o wniesione poprawki. Oddzielne posiedzenie, na które zaproszono Wiceprezesa RSW „Prasa”, Kwiatkowskiego, oraz redakcję „Światowida”, poświęcono przyszłości tygodnika. Sprawa ta powracała kilkakrotnie na obradach Prezydium, którego starania doprowadziły do

utrzymania tego wydawnictwa, oraz zmiany jego profilu tematycznego. ZG PTTK będzie ściśle współpracować z redakcją, czuwając by zagadnienia turystyki i krajoznawstwa stanowiły główny kierunek jej zainteresowań.

Warto również wspomnieć o innych punktach porządku obrad Prezydium w tym okresie:

1. Ponieważ w aktach normatywnych, dotyczących przewodnictwa, brak jest wyraźnego stwierdzenia stosunku przewodników do PTTK, przyjęto zasadę, że powinni oni należeć do naszego Towarzystwa, wobec ciężkiej na nich odpowiedzialności za poziom i rozwój tego rodzaju usług turystycznych.

2. Prezydium rozpatrywało plan wyjazdów zagranicznych w przyszłym roku, oraz imprez międzynarodowych. Zaakceptowało także sprawozdanie z działalności BTZ, wyrażając uznanie dyr. Śładkowskiemu za wyraźny postęp w wynikach działalności Biura.

3. W związku ze zbliżającym się sezonem zimowym, poddano analizie projekt KTN organizacji szkółek narciarskich, zalecając przepracowanie go i włączenie do programu elementów krajoznawczych.

4. Po dyskusji nad sprawozdaniem z działalności „Foto-Pam”, wyrażono uznanie kierownictwu przedsiębiorstwa za wyniki pracy, polecając przedstawić propozycję co do powołania Komisji Oceny Programowej produkcji widokówek i pamiątek, zorganizować stałą wystawę wyrobów, oraz zainteresować Oddziały PTTK ich sprzedażą.

5. Przyjęte zostały regulaminy Komisji Problemych i Turystyki Kwalifikowanej.

6. Zaakceptowano projekt wspólnego pisma Prezydium ZG i GKR w sprawie kontroli społecznej, skierowanego do terenowych jednostek organizacyjnych. Treść tego pisma podajemy na str. 11.

7. Prezydium udzieliło zezwolenia na uzyskanie osobowości prawnej Oddziałom Głogów, Buk i Goldap oraz Katowice — kop. „Wujek” i Białystok — ZPW.

8. W związku ze zwolnieniem ze stanowiska przewodniczącego Komisji Kół Zakładowych kol. W. Stendery, zaakceptowano na jego miejsce kandydaturę kol. F. Cyrankiewicza, wyrażając równocześnie zgodę na dokooptowanie do składu Komisji kol. Waszeka.

Ponadto zatwierdzono kol. M. Świtalskiego na stanowisko dyrektora Dyrekcji Domów Turysty, a kol. W. Twardo na stanowisko głównego księgowego tej dyrekcji.

NOWE ZASADY

DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ I STATUTOWO-USŁUGOWEJ^{*)}

Nowa organizacja działalności gospodarczej i statutowo-usługowej PTTK wyszła ostatecznie ze sfery projektów i wchodzi w stadium realizacji. Określenie to znajduje swoje uzasadnienie w uzyskaniu podstawy formalnej, którą stworzyły:

● w odniesieniu do działalności gospodarczej — **zezwolenie Ministra Finansów z dnia 6.VII.61 r. Nr BT/S/4885/61**, wydane w uzgodnieniu z Ministerstwami: Spraw Wewnętrznych, Handlu Wewnętrznego, Kultury i Sztuki, Komitetem Drobnej Wytwórczości i GKKFiT;

● w odniesieniu do działalności statutowo-usługowej — **pismo Przewodniczącego GKKFiT z dnia 21.IX.1961 r. L. dz. EK. III/1928/61.**

W zarządzeniach tych, w całej rozciągłości uwzględniono założenia, zawarte w uchwale Plenum ZG z dnia 19.VII.61 r., podanej w Biuletynie Informacyjnym Nr 29/30.

Zarząd Główny naszego Towarzystwa otrzymał zezwolenie na prowadzenie produkcji w Zakładach Wytwórczych, noclegów i gastronomii w Domach Turysty, wymiany zagranicznej, w Biurze Turystyki Zagranicznej. Oddziały będą mogły prowadzić handel i gastronomię w punktach handlowych i gastronomicznych — na podstawie zezwoleń udzielonych przez terenowe organy administracji handlowej, po uprzednim wyrażeniu zgody przez ZG i GKKFiT.

Oddziały będą mogły prowadzić działalność statutowo-usługową na podstawie zezwolenia ZG. Odpowiednie formularze wnioskowe zostały przekazane w teren. Niezwłoczne ich nadesłanie do ZG, oraz uzyskanie odpowiednich akceptacji, stanowi warunek prowadzenia tej działalności od 1.I.1962 roku.

Zgodnie z uchwałą Plenum, zakładającą elastyczność szczegółowych rozwiązań organizacyjnych, konkretne propozycje organizacji

^{*)} W poprzednich opracowaniach, dla określenia tej działalności, posługiwano się nazwą „programowo-usługowa”.

działalności statutowo-usługowej kształtują się następująco dla poszczególnych Okręgów:

1. **Katowice, Lublin i Szczecin** — wszystkie obiekty (DW, schroniska) ZUW i Oddziałów, przejmują Zarządy Okręgów.

Podobnie w **Olsztynie, Opolu, Koszalinie, Białymstoku, Bydgoszczy i Warszawie**, z wyjątkiem pojedynczych obiektów, pozostających w Oddziałach.

2. **Kraków** — część obiektów przejmują Oddziały: Zakopane, Nowy Sącz, Krynica, Kraków. Są to obiekty znajdujące się w zasięgu terytorialnym działalności tych Oddziałów. Pozostałe obiekty przechodzą do Okręgu. ORT Pieniński i Ojcowski pozostaje w Zarządzie Okręgu, pozostałe w Oddziałach.

3. **Gdańsk** — część obiektów oraz ORT przechodzą do Okręgu, Krynica Morska, Elbląg i Malbork — do Oddziałów.

4. **Wrocław, Kielce, Łódź, Zielona Góra** — wszystkie obiekty przechodzą lub pozostają w Oddziałach.

5. **Rzeszów** — część obiektów pozostaje w Okręgu, część w Oddziałach.

6. **Poznań** — Okręg nie przejmuje żadnych obiektów.

Powyższe rozwiązania były przedmiotem narad, bądź konsultacji z Zarządami Okręgów i zainteresowanymi Oddziałami. Po rozpatrzeniu przez Komisję Przekazywania Obiektów, podlegały one zatwierdzeniu przez Plenum ZG.

Przejęcie przez Zarządy Okręgów roli spełnianej dotychczas przez Dyrekcję ZUW, lub terenowe ZOT, wymaga stworzenia aparatu wykonawczego tych Zarządów. Organizacja biur Zarządów Okręgów przewiduje w zasadzie istnienie 3 Zespołów: Programowo-Organizacyjnego, Finansowo-Księgowego oraz Ekonomicznego, pracujących pod kierownictwem urzędującego Członka Prezydium ZO. Wyjątek tutaj stanowi ZOT w Bielsku-Białej, który ze względów lokalizacyjnych, zachowa swą odrębność organizacyjną, przy podporządkowaniu Zarządowi Okręgu.

Generalnym zadaniem tych Zespołów jest wykonywanie — w imieniu Zarządu Okręgu — funkcji nadzoru, instruktażu i kontroli w określonych dziedzinach działania.

Zespoły Ekonomiczne nie będą w zasadzie zarządzały obiektami, lecz nadzorowały działalność jednostek, prowadzących obiekty. Nadzór bezpośredni będą one sprawowały w odniesieniu do zakładów eksploatacji obiektów turystycznych, bądź samodzielnych obiektów i ORT, podległych Okręgowi, zaś pośredni w odniesieniu do komórek podległych Zarządowi Oddziałów.

Nieco odmiennie kształtują się zadania Zespołów Ekonomicznych w Gdańsku, Szczecinie, Rzeszowie i Warszawie, które będą także bezpośrednio zarządzały obiektami, podległymi Zarządowi Okręgów.

Pilnym zadaniem Zarządów Okręgów jest opracowanie preliminarzy budżetowych, uwzględniających nową organizację działalności

statutowo-usługowej. Występuje również potrzeba doboru odpowiednich pracowników. Problem ten jest stosunkowo łatwy do rozwiązania dla Zarządów Okręgów w Krakowie, Katowicach, Olsztynie i Warszawie, gdzie przejści zostaną pracownicy dotychczasowych ZOT. W pozostałych Okręgach natomiast zachodzi konieczność poszukiwania odpowiednich kandydatów do pracy. Obok doboru nowych pracowników do Zespołów Ekonomicznych, może zaistnieć także ewentualność wymiany zatrudnionych obecnie pracowników finansowo-księgowych, od których należy wymagać wyż-

szych kwalifikacji, ze względu na poważne rozszerzenie zadań komórek finansowo-księgowych w Okręgach.

Dla księgowych Zarząd Główny przeprowadził już kurs instruktazowy, w celu zaznajomienia ich z aktualnym systemem finansowym. Kurs dla pracowników Zespołów Ekonomicznych odbędzie się w lutym 1962 r. Wyczerpujące naświetlenie wymienionych tu ogólnie problemów wprowadzania w życie nowej organizacji — znajduje swój wyraz w dokumentach, które bądź już zostały wysłane, bądź jeszcze nadejdą do Okręgów i Oddziałów.

Przym się rajmie

PLENUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

W styczniu 1962 r.: Projektem budżetu i planu finansowo-gospodarczego na rok 1962, sprawozdaniem Komisji Turystyki Kolarskiej i Kajakowej, sprawozdaniem Zarządu Okręgu w Olsztynie, oraz sprawozdaniem z działalności Prezydium ZG PTTK.

W marcu 1962 r.: Zatwierdzeniem sprawozdań z działalności ZG PTTK w bieżącej kadencji, zatwierdzeniem tez zjazdowych i organizacji V-Walnego Zjazdu Delegatów, sprawozdaniem z przebiegu przygotowań do Zjazdu.

PREZYDIUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

W grudniu 1961 r.: Oceną przebiegu imprez 1961 r., oraz planem imprez na lato 1962 r., planem inwestycji na 1962 r., zatwierdzeniem instrukcji finansowej.

W grudniu 1961 r.: Zatwierdzeniem wytycznych w sprawie inwentaryzacji obiektów turystycznych PTTK, sprawozdaniem Komisji do Spraw Rozliczeń Wewnątrzbranżowych, sprawozdaniem z wykonania zaleceń NIK.

W styczniu 1962 r.: Wynikami akcji Autostop i Tramping w 1961 r., realizacją planu remontów i doposażeń, sprawami organizacyjnymi GOPR.

W lutym 1962 r.: Oceną stanu wypożyczalni sprzętu PTTK, informacją o stanie przygotowań do FIS, przebiegiem przygotowań do kampanii zjazdowej, oceną wyników w zakresie konwencji, oraz oceną opłacania składek członkowskich.

W marcu 1962 r.: Oceną działalności wydawniczej PTTK, współpracą z TKKF, przygotowaniem do sezonu wiosenno-letniego, realizacją uzgodnień w zakresie turystyki młodzieży szkolnej z Ministerstwem Oświaty.

Imprezy Imprezy Imprezy

CENTRALNE IMPREZY ZIMOWE

Komisja Turystyki Narciarskiej ZG PTTK przygotowała już ramowy kalendarz centralnych imprez narciarskich. Oto one:

Raid nizinny pod nazwą „Wędrówka Północy“ odbędzie się na terenach woj. białostockiego, i gdańskiego, w dniach 29.I. — 4.II.1962 r. Od 4 do 11 lutego trwać będzie tradycyjny **Biesz-**

czadzki Raid Narciarski. Tydzień **Imprez Narciarskich** w terenach górskich i podgórskich ogłosiła KTN na okres 11 — 18.II. Zawody na orientację i sprawności turystyki narciarskiej odbędą się na Babiej Górze, w dniach 2—4 marca, zaś **Wysokogórski Raid Narciarski** w Tatrach Polskich i Słowackich, w okresie 25 marca — 4 kwietnia 1962 r.

To nowego w KOMISJACH

SEZON NARCIARSKI ZA PASEM

Komisja Turystyki Narciarskiej ZG PTTK przygotowała bogaty program działalności w sezonie 1961/62. Opracowując go położono główny nacisk na szkolenie działaczy, powołanych do organizowania w zimie turystyki, akcji wczasów, obozów i kursów, wycieczek i imprez.

W nadchodzącym sezonie odbędą się 2 kursy unifikacyjne dla 65 instruktorów narciarstwa, 2 kursy dla 50 kandydatów na pomocnika instruktora, oraz 1 kurs na stopień instruktora dla 25 pomocników instruktorów, po stażu pracy. Łącznie więc szkoleniem objętych będzie 140 nauczycieli narciarstwa, w tym 50 kandydatów zgłoszonych przez terenowe jednostki PTTK.

Przygotowujemy również obszerne skrypty do szkolenia teoretycznego stanowiące pomoc, zarówno dla kandydatów do egzaminów wstępnych i końcowych na kursach instruktorskich, jak i w bezpośredniej pracy, instruktorów, przodowników GON, lub kierowników wycieczek i imprez. W pierwszej kolejności ukażą się następujące skrypty:

1. Zasady organizacji turystyki narciarskiej i prowadzenia wycieczek.
2. Terenoznawstwo.
3. Gry, zabawy i zajęcia świetlicowe.
4. Tereny, urzędzenia narciarskie, ogólne wiadomości o górach.

Jak w latach poprzednich, wydawany będzie Biuletyn Informacyjny Instruktora. Formą pomocy w pełnieniu funkcji działaczy narciarskich będą także programy kursów teoretycznych, wzbogacone przezrozczami (gimnastyka, sucha zaprawa, szkolenie na śniegu, sprzęt i ekwipunek itp.), oraz filmy krótko i średniometrażowe z zakresu techniki jazdy.

W dziedzinie studiów nad rozwojem kierunków turystyki narciarskiej uczyniono duży krok naprzód, przystępując do publikowania prac problemowych. W tej chwili wydano pierwszy numer biuletynu „Studia Narciarskie”, traktujący o narciarstwie nizinnym. Numer drugi poświęcony został zagadnieniom smarów do nart, a numer trzeci — omawia problemy higieny w turystyce narciarskiej. W przygotowaniu jest temat o lawinach w Tatrach i o ruchu turystyczno-narciarskim w Polsce, który ukaże się na początku 1962 r.

Dla początkujących KTN opracowała program szkolenia podstawowego na wczasach FWP—PTTK, przy czym nowością są turnusy łączone z wypadem do Czechosłowacji (schronisko „Odrodzenie” 4 dni, „Spindlerowy Młyn” 5 dni, „Samotnia” 5 dni) oraz turnusy „wahadłowe” — hala Miziowa 7 dni i Rysianka 7 dni. Ponadto organizowane będą wszystkie inne formy zimowych wczasów turystycznych, znane z lat ubiegłych, nie wyłączając obozów świątecznych. (Kalendarz wczasów narciarskich zamieściliśmy w poprzednim numerze).

Nowością będą natomiast szkoły narciarskie, działające w ośrodkach narciarskich i prawdopodobnie przy niektórych schroniskach górskich. Zarówno wczasy jak i szkoły prowadzone będą przez dyplomowanych instruktorów, co gwarantuje wysoki poziom szkolenia i turystyczny charakter pobytów.

XXXIII rocznik Narciarskiego Komunikatu Sniegowego, wydawanego wspólnie z PIHM, ułatwi wybór terenu dla niedzielnych wycieczek, zawierając równocześnie ostrzeżenia przed niebezpieczeństwem lawin.

Czynione są starania o rozszerzenie działalności Straży Narciarskiej, mającej za zadanie profilaktyczne zapobieganie nieszczęśliwym wypadkom. Strażnicy zostali jednolicie umundurowani w sposób ułatwiający rozpoznanie ich w terenie.

Istnieją w tej chwili zapewnienia miarodajnych czynników, że na cele zagospodarowania terenu, a więc przede wszystkim na utrzymanie szlaków i nartostrad w stanie możliwie najlepszym — znajdują się odpowiednie kredyty. Program robót w tym zakresie jest przygotowany.

Tyle przewiduje plan działalności Komisji Turystyki Narciarskiej Zarządu Głównego, który zrealizowany być może tylko przy wydatnej pomocy Okręgowych i Oddziałowych Komisji. Bez ich współdziałania, żadna inicjatywa nie da pożądanego rezultatu. Dlatego ognia terenowe PTTK, muszą natychmiast włączyć się do realizacji zimowego programu KTN, a w szczególności, w zakresie:

1. szkolenia,
2. pełnego wykorzystania wczasów narciarskich,
3. zabezpieczenia frekwencji w raidach,
4. organizowania lokalnych imprez i wycieczek świątecznych.

Uwaga: Kalendarz imprez zimowych podajemy na str. 7.

PLENUM KTP PODCZAS ZŁOTU

Nie jest przypadkiem, że Komisja Turystyki Pieszej ZG PTTK, występuje tak często z inicjatywami godnymi naśladowstwa. Połączenie III Ogólnopolskiego Złotu Przodowników z zebraniem plenarnym stanowi jeszcze jeden przykład stosowania przez nią atrakcyjnych form działalności organizacyjno-programowej. Złot w Lubniewicach zgromadził około 100 najaktywniejszych działaczy. W obradach wzięli udział również poseł Ziemi Lubuskiej na Sejm mgr inż. E. Ujma, oraz gospodarz terenu złotowego Przewodniczący GRN, Bartzak.

Uczestnicy tej niezwykle udanej imprezy przedstawili Plenum do uchwalenia następujące wnioski (podajemy je z nieznacznymi skrótami):

I. W sprawie marszów na orientację:

1. Zawody na orientację, jako impreza turystyczna, mogą być formą przygotowania turystów w zakresie orientowania się w terenie przy pomocy mapy f kompasu. Należy unikać jednak przekształcenia zawodów w imprezy o przeważającym charakterze sportowym. Należy wprowadzać je na raidach i złotych na wszystkich szczeblach organizacyjnych, zapewniając charakter turystyczno-krajoznawczy zawodów.

Letnio-jesienny sezon imprez turystycznych poza nami. Pora więc na refleksje. Ze względu na swój specyficzny charakter wybijają się cztery centralne ogólnopolskie imprezy Tysiąclecia, organizowane na zlecenie ZG PTTK i CRZZ, przez Zarządy Okręgów PTTK i WKZZ-y na terenie województw: wrocławskiego

(19—20. VIII. Złot do Złotoryji i 16—17. IX. Zjazd Motorowy do Turaszowa), koszalińskiego (9—10. IX. Złot Przyjaźni i Braterstwa Broni do Kołobrzegu), krakowskiego (Raid Szlakiem Lenina do Poronina 22—24. IX). Wprawdzie zawiodła planowana ilość uczestników (zgłoszonych było 5401 osób zamiast

IMPREZY

TYSIĄCLECIA

ZDAŁY EGZAMIN

KTP ZG PTTK otrzymała zalecenie wydania drukiem wytycznych zawodów na orientację, zawierających zasady organizacji, wzorcowe regulaminy itp.

2. Udział reprezentacji PTTK w marszach na orientację, organizowanych zagranicą, powinien być formą propagowania i nauczania właściwych w naszym zrozumieniu zasad zawodów.

II. W sprawie weryfikacji przodowników:

1. Zasadę decentralizacji przy weryfikacji uprawnień przodowniczych należy stosować, zobowiązując równocześnie OKTP do terminowego nadsyłania materiałów weryfikacyjnych do akceptacji KTP ZG PTTK.

2. W celu powiększenia kadry przodowników turystyki pieszej i równoczesnego umożliwienia wejścia do tej kadry młodym działaczom, zalecono KTP ZG PTTK zawieszenie do końca 1963 r. § 31 Regulaminu OTP.

3. Celowe jest przyjęcie zasady mianowania Przodowników Honorowych na wnioski OKTP.

III. W sprawie aktywizacji pracy przodowników T.P.:

W celu zwiększenia oraz aktywizacji kadry przodowników należy otoczyć ich jak największą opieką. Przodownicy powinni mieć zagwarantowane urzędowo prawo prowadzenia wycieczek w ramach programowej działalności PTTK, powinni być zrównani w uprawnieniach z działaczami sportowymi, korzystać z imprez umożliwiających im kształcenie się i poznanie kraju, być honorowo wyróżnianymi i nagradzaniymi za swoje osiągnięcia.

Następnie ustalono termin X Jubileuszowego Raidu Pieszego na koniec maja — początek czerwca (organizator OKTP — W-wa), oraz połączenie Raidu dla turystów wysokokwalifikowanych z kolejnym IV Ogólnopolskim Zlotem Przodowników. Termin 3 dekada września (Organizator OKTP — Olsztyn).

W drugim dniu Zjazdu odbyło się zebranie Plenarne KTP.

Plenum zatwierdziło wnioski Zlotu, przyjęło preli-minarz Komisji na rok 1962 oraz podjęło uchwały dotyczące: kultury wycieczkowania i ochrony przyrody, instruktażu dla organizatorów turystyki w zakładach pracy, udostępnienia turystom map, podniesienia rangi przodownika pieszego, wprowadzenia nowych form współzawodnictwa pomiędzy oddziałowymi i okręgowymi KTP, oraz opracowania instrukcji dla organizatorów zawodów na orientację.

Na zakończenie Plenum przyznało I miejsce, za najlepszą działalność na terenach typowo nizinnych, OKTP — Poznań — zaś z terenów górskich, I miejsce OKTP — Katowice i II OKTP Wrocław.

Okręgowa Komisja Turystyki Pieszej w Zielonej Górze wywiązała się bardzo dobrze z zadań organizacyjnych, zapewniając uczestnikom doskonale warunki do obrad i szkolenia.

Również administracja ośrodka FWP Lubniewice przyczyniła się do dobrego przeprowadzenia Zlotu w przyjemnej i przyjacielskiej atmosferze.

UCZYMY SIĘ FOTOGRAFOWAĆ POD WODĄ

Komisja Turystyki Podwodnej przeprowadza kurs na instruktorów fotografii podwodnej. Odbywa się on w Stargardzie Szczecińskim od 11.XII. do 21.XII.61 r. Uczestnicy Kursu zakwaterowani są w wojewódzkim Ośrodku Pływackim, ul. Szczecińska 35.

W kursie, zgodnie z rozdzielnikiem biorą udział 3 osoby z Koszalina oraz po 2 z Łodzi, Grudziądza, Białegostoku, Słupska, a po 1 z Gdańska, Szczecina i Wrocławia.

EKSPLOATACJA JACHTÓW MORSKICH

W dniu 15.X.1961 r. odbyła się w Katowicach narada, zorganizowana przez KTŻ, na której omówiono sprawę eksploatacji jachtów morskich. Na podstawie sprawozdań przedstawicieli Klubów ustalono, że w ubiegłym sezonie następujące jachty odbywały rejsy morskie:

1. s/y „Bolko“ — Klub Żeglarski PTTK „Eol“ — Wrocław — 30 m² pow. żagla.
2. s/y „Jarl“ — Klub Żeglarski PTTK „Rejsy“ — Warszawa — 50 m² pow. żagla.
3. s/y „Komar“ — Klub Morski PTTK „Bryza“ — Warszawa — 30 m² pow. żagla.
4. s/y „Karolinka“ — Klub Żeglarski PTTK „Tramp“ — Katowice — 50 m² pow. żagla.
5. s/y „Marabut“ — Klub Morski PTTK „Trójmiasto“ — Gdańsk — 30 m² pow. żagla.
6. s/y „Polonia“ — Komisja Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK — 100 m² pow. żagla.

Na wymienionych jachtach zorganizowano, wg wstępnych danych, 29 rejsów krajowych — z udziałem 196 osób, oraz 9 zagranicznych — z 84 uczestnikami do Danii, Szwecji, ZSRR, Finlandii, Holandii i Norwegii. Ogółem przeplowano 21.000 mil morskich.

Wyjaśniono również, że fundusze centralne przeznaczone na eksploatację jachtów, należy wykorzystać na konserwację i uzupełnienie wyposażenia, w celu przygotowania jachtów do pływania w następnym sezonie.

Na podstawie doświadczeń za ubiegły sezon wysunięto następujące wnioski:

1. Należy zorganizować intensywne szkolenie szturmanów — oficerów wachtowych, których stale brak podczas organizacji rejsów.
2. Protokoły awaryjne i opisowe sprawozdania omawiające wartość szkód ponad 1000 zł, należy nadsyłać do KTŻ, która wnioski wynikające z analizy tych materiałów przekazywać będzie Klubom, w celu uniknięcia podobnych awarii na przyszłość.
3. Zalecono również rozwinięcie propagandy morskiej turystyki żeglarskiej, dokonanie spisu map morskich, będących w posiadaniu Klubów, w celu ułatwienia ich wymiany, a wreszcie podjęcie kroków, które zabezpieczą w przyszłości terminowe rozpoczęcie rejsów.

7850), ale za to bardziej trzeba winić pogodę niż turystów.

Przyjrzyjmy się bliżej organizacji i wynikom. Trzy imprezy (poza Zjazdem do Turosszowa) składają się z kilku pojedynczych raidów w różnych dyscyplinach turystycznych, jak np. raid górski, pieszy, kolarski, czy motorowy. Organizacja spoczywała w ręku terenowych ko-

mórek PTTK i WKZZ, dla których bieżący rok, inaugurujący centralne imprezy Tysiąclecia, był w zasadzie egzaminem wstępnym w zakresie ich sprawności przygotowawczej.

Pod względem frekwencji i sprawnego prowadzenia imprezy bije rekord Raid „Szlakiem Lenina“ do Poronina (ogółem 3 600 uczestni-

ków). Do najbardziej istotnych osiągnięć Raidu należy:

- niezwykle sprawny przebieg uroczystości oficjalnego zakończenia (zgodnie z harmonogramem — 1 godz. 15 min),
- duża sprawność pracy weryfikacyjnej Komisji Sędziowskiej we

Ciąg dalszy na str. 10

PIERWSZA STACJA TURYSTYCZNA PTTK W WOJ. ŁÓDZKIM

W osiedlu letniskowym Ważne Młyny nad Wartą (począta Brzeźnica, powiat Pajęczno) otwarto, staraniem OKTP w Łodzi, pierwszą w województwie, stację turystyczną PTTK. Stacja mieści się u ob. Kazimierza Głowackiego, miejscowego nauczyciela. W dwóch pokojach, o łącznej powierzchni 30 m², posiada 5 miejsc noclegowych. W przyszłym roku ich ilość wzrośnie do 15.

Stacja czynna jest cały rok, a prowadzi ją Oddział PTTK w Radomsku.

Ważne Młyny posiadają dogodnie połączenia kolejowe z Łodzią (2 pociągi dziennie z dworca Kaliskiego) i autobusowe (2 autobusy dziennie z dworca PKS Fabr., kierunek na Częstochowę). Odległość stacji od przystanku PKS — 30 m, od przystanku kol. — 500 m.

KOŁA ZAKŁADOWE W WAŁBRZYMSKIM DZIAŁAJĄ

Dobrze rozwija się Koło Zakładowe PTTK przy PKP Wałbrzych Główny. Ostatnio, obok Sekcji Turystyki Pieszej, powstała Sekcja Motorowa. Jej członkowie brali udział m. in. w III Międzynarodowym Zlocie Turystów Kolejarzy do Rucianego.

Również żywa działalność turystyczną przejawia Koło PTTK przy Zakładach Przemysłu Lniarskiego „Len” w Kamiennej Górze. Członkowie tego Koła biorą regularny udział w imprezach turystycznych organizowanych na Ziemi Jeleniogórskiej i Wałbrzyskiej i opiekują się szlakami turystycznymi przebiegającymi w rejonie Kamiennej Góry.

PUCHAR ZDOBYŁO KOŁO W-2

Bardzo udany był VI Złot Turystów HCP. Mimo iż deszcz był tradycyjną oprawą Złotu, wszyscy byli zadowoleni. Do mety w Owcech-Głowach uczestnicy zdążyli 8 trasami.

Uczestnicy 1 dniowej trasy pieszej nie zdawali sobie sprawy, że byli rodzicami chrzestnymi nowego szlaku turystycznego do Owcech-Głow, ze stacji kolejowej w Rogoźnie. Szlak ten och-

rzczono nazwą „Hacepek”, a jego inauguracja odbyła się właśnie w dniu Złotu.

Najatrakcyjniej spędzili czas uczestnicy 2 dniowej trasy pieszej. Biwak wypadł we wsi Sierniki, gdzie najzupełniej przypadkowo odbywało się właśnie... wesele.

Puchar Złotu, ufundowany przez Samorząd Robotniczy HCP, po raz trzeci zdobyło Koło W-2 (173 uczestników) otrzymując go tym razem na własność.

SEZON ZAKOŃCZONY JUBILEUSZEM

Przed dziesięć laty w r. 1951 grupa zapalonych krajoznawców-amatorów turystyki motorowej zawiązała Sekcję Turystyki Motorowej przy ZG PTK, która przekształciła się następnie w Klub Motorowy Oddziału Stołecznego. W br. w sezonie najbogatszym zresztą w imprezy krajoznawcze, Klub doczekał się swego jubileuszu.

Uroczystość 10-lecia odbyła się na tradycyjnym zamknięciu sezonu motorowego w Zegrzynku.

PIĘCIOLECIE WKW

Piąty już z kolei sezon turystyczny na wodzie zamknął w br. Warszawski Klub Wodniaków PTTK. Choć pogoda była niezbyt sprzyjająca, wędrowniki wodne cieszyły się większym powodzeniem niż w roku ubiegłym. Świadczy o tym statystyka. W r. 1960 wyjazdów kajakowych członków Klubu było 786, w roku 1961 — 1075, wyjazdów żeglarskich w r. ub. 28, w rb. 142.

Obecnie Klub prowadzić będzie działalność szkoleniową głównie w zakresie żeglarstwa. Czynione są także przygotowania do zorganizowania Sekcji Motorowodnej WKW. Zostanie m. inn. przeprowadzony kurs dla motorowodniaków.

ODDZIAŁ W GNIEWIE W NOWYM LOKALU

Zarząd Oddziału PTTK w Gniewie Wielkopolskim przeniósł swe biuro do nowego lokalu mieszczącego się przy ul. Sikorskiego 46.

Dokończenie ze str. 9

wszystkich dyscyplinach, która w 2 godz. od zamknięcia mety ogłosiła oficjalne wyniki.

- wyjątkowo zgrana współpraca z terenowymi władzami, instytucjami i organizacjami,
- bardzo udana dekoracja w Poroninie.

Drugie miejsce zajmuje Złot Tysiąclecia do Złotoryji (902 uczestników), omówiony już szczegółowo w poprzednim numerze Biuletynu. Na ponowne podkreślenie zasługuje tu — wyjątkowo dobra współpraca z miejscowymi władzami (PKKFiT, MRN i Oddział PTTK), dzięki której impreza otrzymała niezwykle bogatą i barwną oprawę dekoracyjną miasta, oraz okolicznościowe wydawnictwa propagandowe (foldery, ulotki, koperty listowe Złotu itp.), finansowane w dodatku poza

współorganizatorami imprezy. Waleorem Złotu w Złotoryji była stosunkowo duża ilość uczestników przy wybitnie niesprzyjającej pogodzie.

wane zwiedzanie przez uczestników Zjazdu kopalni Turów I i II oraz Zagłębia, zakończone uroczystą defiladą na trasie Zgorzelec — Turoszów — Zgorzelec i — uroczystości

IMPREZY TYSIĄCLECIA

Ogólnopolski Zjazd Motorowy do Turoszowa, pierwszy z cyklu „Poznajemy Budowlę Socjalizmu”, to impreza o nowych założeniach programowych, skupiająca zainteresowania uczestnika na osiągnięciach budownictwa przemysłowego. Mimo niepełnej frekwencji (238 uczestników na 750 planowanych), Zjazd należy zaliczyć do udanych. Najbardziej atrakcyjne punkty programu uroczystości zgorzelecko-turoszowskich to świetnie zorganizowane

oficjalnego zakończenia Zjazdu w dniu 17 września, w amfiteatrze zgorzeleckim, które zgromadziły ogromne rzesze mieszkańców. Stosunkowo małą ilość turystów uczestniczących w Zjeździe tłumaczy późny termin ogłoszenia imprezy (na 3 tygodnie przed jej rozpoczęciem) oraz novum — wprowadzenie zasady, że turysta musiał zwiedzać ośrodki przemysłowe leżące na wybranej dowolnie trasie dojazdowej do Zgorzelca.

AKTYW SPOŁECZNY KONTROLEREM PORZĄDKU WEWNĄTRZORGANIZACYJNEGO PTTK

Prezydium Zarządu Głównego PTTK i Główna Komisja Rewizyjna wystosowały pismo do Zarządów i Komisji Rewizyjnych Okręgów i Oddziałów PTTK, w sprawie nieprzestrzegania, niewykonywania lub naruszania obowiązujących przepisów przez jednostki organizacyjne Towarzystwa.

Poniżej zamieszczamy pełny tekst tego pisma:

Towarzystwo nasze dokonało poważnego wysiłku w zakresie uporządkowania swej działalności organizacyjnej i gospodarczej. Stwierdza to także zarówno Główny Komitet Kultury Fizycznej i Turystyki, jak i Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie przeprowadzonej kontroli naszej działalności w ciągu kwietnia, maja, czerwca i lipca br.

Tym niemniej, istniejący stan daleki jest jeszcze od w pełni prawidłowego.

Nie wszystkie zagadnienia zostały unormowane aktami normatywnymi Towarzystwa lub państwowymi, jak np. sprawa siatki płac w Oddziałach, sprawa ewidencji i majątku trwałego, sprawa zakresu działalności gospodarczej, prowadzonej w ramach Towarzystwa. Zarząd Główny uzupełni te braki w najbliższym czasie.

Główna słabość naszej pracy polega jednak nie na lukach w

ustawodawstwie, lecz na niewykonywaniu, nieprzestrzeganiu lub naruszaniu obowiązujących przepisów przez jednostki organizacyjne Towarzystwa.

Do najczęściej występujących mankamentów w tym zakresie należy zaliczyć:

- zaniebdywanie ściągłości składek członkowskich,
- zaniebdywanie działalności programowej na rzecz usługowej,
- niestaranne prowadzenie ewidencji księgowej — zwłaszcza działalności ORT,
- niestaranne prowadzenie ksiąg inwentarzowych i zaniebdywanie terminów i prac inwentaryzacyjnych,
- zaleganie na magazynach towarów niechodliwych, przy jednoczesnym braku protokołów zniszczeń lub przeceeny,
- brak kontroli wykonawstwa dotacji docelowych na remonty i doposażenia,

- zaniebdywanie ściągania należności od osób prywatnych, w tym także od działaczy Towarzystwa,
- zaległości w rozliczeniach wewnątrz-branżowych,
- nieprzestrzeganie dyscypliny pracy,
- nieuporządkowanie akt personalnych,
- nieprzestrzeganie zasad gospodarki bezosobowym funduszem płac,
- oddawanie w dzierżawę obiektów rentownych,
- nieprzestrzeganie terminów i nierozpatrywanie przez Zarządy sprawozdań finansowych i organizacyjnych.

Obok tego, w działalności niektórych Zarządów występuje brak rachunku ekonomicznego, podejmowanie nieprzemysłanych decyzji ekonomicznych, powodujących straty i zadłużenia, idące w ślad za tym odsetki i procesy sądowe.

Często daje się posłuch inicjatywie prywatnej, która pod szyldem organizacji społecznej chce prowadzić swoje interesy, chroniąc się w ten sposób przed podatkami.

Obserwuje się tolerancyjny stosunek do nadużyć i wykroczeń, brak energicznego przeciwdziałania i likwidowania przestępstw.

(Dalszy ciąg na str. 12)

Nad Złotem Przyjaźni i Braterstwa Broni Szlakami Walk o Wał Pomorski zaciążyła niepogoda i brak doświadczenia organizacyjnego.

Należy przyjąć jako zasadę, że komórka PTTK jest odpowiedzialna za zagadnienia turystyczno-krajoznawcze, zaś WKZZ za wykonanie oprawy artystycznej. WKZZ

jęte w regulaminie imprezy, powinny być skrupulatnie przestrzegane.

W przypadku organizowania miasteczka złotowego dla centralnej imprezy, należy bezwzględnie zapewnić pełną sprawność obsługi miasteczka w stosunku do turystów.

Nie należy planować wielodniowych tras docelowych (zwłaszcza górskich i kolarskich), ze względu na trudności związane z uzyskaniem dłuższych urlopów przez uczestników.

Należy dopilnować, aby program uroczystości imprezy w miejscu docelowym nie był przeciążony i uwzględniał wypoczynek uczestnika.

Centralne imprezy Tysiąclecia nie powinny odbywać się w tzw. „szczytowych“ miesiącach dla turystyki, tj. w lipcu i sierpniu.

ZDAŁY EGZAMIN

Z ogólnej oceny tegorocznych centralnych imprez Tysiąclecia wysunąć można wnioski na przyszłość, które pomogą przy organizowaniu następnych.

Prace wstępne przy organizowaniu centralnej imprezy należy rozpoczynać z chwilą ogłoszenia jej w „Kalendarzu Imprez PTTK“, tj. w grudniu roku kalendarzowego, poprzedzającego imprezę, a bezpośrednio przygotowanie najpóźniej na 3 miesiące przed Raidem czy Złotem.

czuwa także nad realizacją programowych założeń politycznych.

Organizacje wspólnie przeprowadzające centralną imprezę (np. PTTK i WKZZ), działają w oparciu o wzajemnie obowiązujące „Wytoczne — zasady w zakresie organizacji i finansowania imprez turystycznych PTTK“, wydane przez ZG PTTK przy piśmie okólnym nr 4/61 z dnia 31 maja br.

Warunki uczestnictwa i świadczenia w stosunku do uczestników, u-

AKTYW SPOŁECZNY KONTROLEREM

(dokończenie)

Zarządy Okręgów często nie wykazują swych obowiązków statutowych, wynikających z § 52 Statutu.

W ostatnim roku poczyniono starania w kierunku profilaktycznego wzmocnienia przeciwdziałania naruszaniu przepisów i nadużyciom — m. in. powołano księgowych — rewidentów w Zarządach Okręgów.

Prezydium Zarządu Głównego i Prezydium Głównej Komisji Rewizyjnej uważają jednak, że walkę o przestrzeganie porządku wewnątrzorganizacyjnego i przepisów państwowych, mającą na celu stworzenie warunków jeszcze pełniejszego rozwoju Towarzystwa — można prowadzić w pełni skutecznie, jedynie w oparciu o liczny udział aktywu społecznego.

Dlatego zwracają się do:

Członków Zarządów jednostek organizacyjnych — o pełne poszanowanie i przestrzeganie obowiązujących przepisów,

Komisji Rewizyjnych wszystkich szczebli organizacyjnych — o rozwinięcie szerokiej, systematycznej i bezkompromisowej kontroli społecznej, działalności jednostek organizacyjnych.

Wobec zbliżających się wyborów władz Towarzystwa — Prezydium Zarządu Głównego i Prezydium Głównej Komisji Rewizyjnej uważają za słuszne zwrócić się do aktywu Towarzystwa — aby na członków Komisji Rewizyjnych byli wybierani najlepsi, najbardziej aktywni działacze.

Dalszy pomyślny rozwój działalności Towarzystwa jest nieodłącznie związany z rozwinięciem szerokiej kontroli społecznej wszystkich dziedzin tej działalności.

Uzupełniający artykuł na powyższy temat znajdziecie na str. 16.

Z czasami nie możemy załatwić tej czy innej sprawy, bo nie znamy np. podstaw prawnych, na które moglibyśmy się powołać. Warto więc wiedzieć, jakie akty prawne obowiązują w naszym Towarzystwie w zakresie organizacji i działalności programowej.

Oto one:

SPRAWY ORGANIZACYJNE

- Ogólnie obowiązujące zarządzenia władz państwowych.
- Prawo o stowarzyszeniach.
- Statut PTTK.
- Regulamin Zarządu Głównego PTTK.
- Regulamin Prezydium Zarządu Głównego PTTK.
- Regulamin Komisji Społecznych ZG PTTK.
- Regulamin Tymczasowy Zarządu Okręgu.
- Regulamin Zarządu Oddziału.
- Regulamin Koła PTTK.
- Regulamin Koła Wojskowego PTTK.
- Regulamin Klubu Specjalistycznego PTTK.
- Regulamin Okręgowych Komisji Społecznych PTTK.
- Regulamin Biura Zarządu Okręgu PTTK.
- Regulamin GOPR — PTTK.
- Uchwała ZG o wprowadzeniu w życie statutu PTTK.
- Pismo okólne nr 10/60 w sprawie trybu rejestracji oddziałów PTTK.
- Zarządzenie nr 6/61 w sprawie zakończenia akcji rejestracji oddziałów PTTK.
- Uchwały i zarządzenia Zarządu Głównego PTTK lub Prezydium ZG PTTK.

SPRAWY PROGRAMOWE

- Regulaminy odznak — wszystkie.

- Instrukcje o poradniach krajoznawczych i prowadzeniu kartoteki krajoznawczej.
- Instrukcja eksploatacji jachtów.
- Pismo okólne nr 4/61 w sprawie wytycznych i zasad organizacji i finansowania imprez turystycznych PTTK.
- Zasady — wytyczne organizacji i finansowania szkolenia w PTTK.
- Regulamin służby jachtowej.
- Zarządzenie nr 15/58 z 23.X. 58 r. w sprawie opłat i wynagrodzeń za przewodnictwo.
- Zarządzenie nr 16/60 z 9.XII. 60 r. w sprawie zmian w regulaminie Funduszu Przewodnickiego.
- Tymczasowy Regulamin Okręgowej Komisji Przewodnickiej.
- Zarządzenie nr 2/61 z 7.III. 61 r. o wprowadzeniu w życie postanowień zarządzenia nr 173 Przewodniczącego GKKFiT.
- Zasady prowadzenia kursów szkoleniowych dla kandydatów na przewodników i ramowe programy szkolenia z 11.III. 61 r. L. dz. P-SP/2741/61.
- Regulamin Komisji Przewodnickiej ZG PTTK.
- Regulamin dla Opiekunów Społecznych nad Zabytkami.
- Zarządzenie Ministra Kultury i Sztuki z dnia 20.XII. 1954 r. w sprawie Społecznych Opiekunów nad Zabytkami.
- Rozporządzenie Ministerstwa Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 30.IV. 1957 r. w sprawie Straży Ochrony Przyrody.
- Porozumienie z dnia 10.II. 1950 r. pomiędzy Zarządami Ligi Ochrony Przyrody i Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, Związku Wędkarskiego i Polskiego Związku Łowieckiego, w sprawie utrzymania SOP.
- Regulamin Straży Ochrony Przyrody.
- Regulamin Społecznego Funduszu PTTK Ochrony Zabytków i Przyrody, obowiązujący od 1 stycznia 1959 r.

Uwaga. Jeżeli brakuje Wam któregoś z wymienionych aktów normatywnych — zwróćcie się do ZG PTTK.

W SPRAWIE PRENUMERATY „WIERCHÓW”

W ostatnich dniach października zostało rozesłane pismo okólnie nr 9/61 z dnia 24.X.1961 r., podpisane przez V-prezesa ZG PTTK J. Przędzieckiego oraz szefa Zespołu Programowego W. Militza, którego treść zamieszczamy poniżej.

Nawiązując do pisma okólnego z 24.XII.1958 r., przypominamy o uchwałach III Krajowego Zjazdu Delegatów, oraz Plenum ZG PTTK które zobowiązują wszystkie jednostki organizacyjne PTTK, Koła, Kluby, Oddziały, Okręgi do obowiązyującego prenumerowania czasopism wydawanych przez PTTK.

W chwili obecnej, poza specjalistycznym kwartalnikiem „Speleologia” jedynie Komisja Turystyki Górskiej wydaje rocznik „Wierchy”, który zyskał bardzo dobrą ocenę prasy oraz czytelników.

KTG otrzymuje niedostateczne ilości zamówień, wobec czego musiała zmniejszyć nakład. Dlatego z tym większym naciskiem zwracamy wszystkim jednostkom uwagę na obowiązek abonowania „Wierchów”. Cena numeru „Wierchów” wynosi 50 zł. Jednostkom PTTK przysługuje 32% zniżki. Zamówienia należy kierować pod adresem: Komisja Turystyki Górskiej ZG PTTK — redakcja „Wierchów” — Kraków Pl. Wiosny Ludów 8. Wpłaty na bieżący numer i przedpłaty na następny przyjmuje się na kon-

to — PTTK Zarząd Główny II Zesp. Tur. Kwal. w Krakowie, PKO 4-9-1118.

Wydatki związane z prenumeratą „Wierchów” na potrzeby ogniw terenowych PTTK należy pokrywać z części kwot przypadających na nie ze składek członkowskich. Zwracamy przy tym uwagę, że w przyszłym roku nie może być ani jednego Okręgu, Oddziału i Koła nie prenumerującego „Wierchów”. Ponieważ wysokość nakładu na przyszły rok należy już teraz ustalić, przedpłaty powinny wpłynąć najpóźniej do 15 listopada br.

Oczekujemy również szerokiego spopularyzowania „Wierchów” wśród aktywniejszej rzeszy członkowskich PTTK, które należy zachęcać do prenumerowania tego wartościowego wydawnictwa. Za wykonanie powyższego odpowiedzialne są Zarządy Okręgów i Oddziałów.

* * *

Jak się dowiadujemy z KTG skutki przytoczonego okólnika są wciąż jeszcze niezadawalające. Zamówień na stare roczniki z lat 1960 i 1961 oraz przedpłat na numer przyszłoroczny wpłynęło za mało. Dlatego okres ich dokonywania został przedłużony do końca grudnia br. Spodziewamy się, że wśród prenumeratorów „Wierchów” nie zabraknie ani jednego Okręgu, Oddziału, Koła czy Klubu PTTK.

MINIATURY ZŁOTEJ ODZNAKI PTTK

Magazyn Zarządu Głównego posiada na składzie miniatury Złotej Odznaki PTTK, przeznaczone dla kolegów, którym Odznaka została nadana przez ZG PTTK.

Miniaturę można nabywać wpłacając do kasy ZG PTTK (Warszawa ul. Senatorska 11) należność w wysokości 40 zł. a 1 egz. lub nadsyłając zamówienie za zaliczeniem pocztowym.

Z PRAC KOMISJI TURYSTYKI KOLARSKIEJ A. I. T.

Jak podaje ostatni komunikat Komisji Turystyki Kolarskiej Alliance Internationale de Tourisme, międzynarodowy raid kolarski odbędzie się w przyszłym roku w Mons (Belgia). Jest to największe miasto prowincji Hainaut, położone w pobliżu granicy francuskiej. Wytypowanie tej miejscowości jest tym bardziej korzystne, że Raid AIT połączony zostanie z dorocznym zjazdem francusko — belgijsko — luksemburskim, gromadzącym zazwyczaj około 500 kolarzy. Termin tej imprezy wyznaczono na 6—11 czerwca przyszłego roku, przy czym położono nacisk na konieczność, wczesnego powiadomienia o nim organizacji poszczególnych krajów, gdyż opóźnienie zawiadomień dosyć często utrudniało uczestnictwo w nim reprezentacjom zagranicznym.

Możliwość zorganizowania interesującej imprezy kolarskiej w 1963 roku, rozpatrywana jest również z okazji 65 rocznicy założenia AIT w Luksemburgu. Mogłaby się ona odbyć od 1 do 3 czerwca, tak samo w połączeniu ze zjazdem turystów z trzech sąsiadujących ze sobą państw.

Biuletyn informuje ponadto, że wiceprezes ZG PTTK, J. Przędziecki przekazał Komisji projekt regulaminu Międzynarodowej Odznaki Turystycznej AIT. Po przedyskutowaniu tekstu tego projektu, postanowiono wprowadzić narazie tylko odznakę brązową. W celu zdobycia jej, należy w okresie trzech lat spędzić sto dni na wycieczkach kolarskich, we własnym kraju lub zagranicą (w tym 3 wycieczki conajmniej sześciodniowe), a także wziąć przynajmniej raz udział w Raidzie AIT. Najmniejsza dzienna odległość, decydująca o zaliczeniu doby na odznakę, wynosi pięćdziesiąt kilometrów. Ponadto należy zwiedzić conajmniej jeden obiekt o charakterze krajoznawczym. Sposób kontroli wycieczek ustalają kluby krajowe, według obowiązujących, wewnętrznych przepisów.

Cinich warto usłyszeć

EDWIN SZULCA

Edwin Szulca zaczął się interesować turystyką od roku 1949. Początkowo były to wędrówki piesze lub kolarskie, w najbliższe od miejsca zamieszkania regiony pow. starogardzkiego. Z czasem jednak, zaczęło przeważać zainteresowanie turystyką kajakową. I od tej pory, już w starogardzkim Oddziale PTTK, zaczyna przejawiać ożywioną działalność. Dowodem uznania za wkład pracy, jest wybór kol. Szulca w 1957 roku na prezesa Oddziału. Stanowisko to piastuje po dzień dzisiejszy, ku ogólnemu zadowoleniu starogardzkich turystów.

Pierwszym poważnym osiągnięciem nowoobranego prezesa, jest przeniesienie w roku 1957 biur Oddziału PTTK z prywatnego mieszkania, do obszerniejszego i wygodniejszego locum w Domu Kultury. W roku następnym Oddział zakłada Sekcję Wodną, a na przełomie 1959/60 roku Pieszą i Motorową. To rozszerzenie działalności turystycznej pozwoliło na zwiększenie liczby członków PTTK i organizowanie wielu imprez.

Wielką zasługą kol. Szulca jest zagospodarowanie turystyczne powiatu starogardzkiego. W ostatnich dwu latach zorganizowane zostały: obozowisko campingowe nad jez. Zduńskim, schronisko turystyczne w Starogardzie i Borzechowie, kwatery noclegowe w Ocyplu i Osieku. Duże to osiągnięcia, pozwalające na zaspokojenie potrzeb turystów i spopularyzowanie ciekawych regionów powiatu starogardzkiego.

Liczne i absorbujące obowiązki prezesa, nie przeszkadzają kol. Szulcowi w czynnym uprawianiu turystyki. Oto np. w 1958 r. uczestniczył w soliwie na szlaku Wdzydz, w 1959 r. w spływach Wierzyca, z Malborka do Torunia, na Dni Gdańska, a w r. 1960 w analogicznym spływie na Dni Gdańska, rzeką Radunią do Żukowa, w rb. zaś w międzynarodowym spływie na Brdzie.

Kol. Szulca jest cichy, raczej mało mówny, skromny w relacjonowaniu tego, co dla wielu było by okazją do „sięgania po laury“. W pracy swej znajduje szczerze zadowolenie i to mu starca za pochwały i wyróżnienia. Klasyczny przykład działacza-społecznika, człowieka o wielkim umiłowaniu turystyki i krajoznawstwa.

Co piszą inni

JAK ROZŁADOWAC TŁOK W TATRACH

Interesujący artykuł na ten temat, napisany przez Tadeusza Robaka, opublikowało „Echo Krakowa“. Autor stwierdza, że ruch wycieczkowy, nawet w tym ograniczonym regionie, kieruje się żywiołowo, tradycją uświęconymi szlakami. Tłumy wycieczkowiczów, tłoczą się na Kasprowym, Gubalówce, na Hali Gąsienicowej, w Dolinie Kościeliskiej i przy Morskim Oku. Tymczasem na Hali Miętusiej, w Dolinie Goryczkowej i innych miejscach, trudno czasem spotkać nawet jednego człowieka.

„A więc problem przeładowania Tatr to — w pewnym przy najmniej stopniu — sprawa rozmieszczenie napływających tutaj tłumów. Na pewno wszystkich trudności się w ten sposób nie rozwiąże; maleńki skrawek polskich Tatr po prostu przestaje już mieścić rosnącą z roku na rok rzeszę turystów, ale pewną poprawę sytuacji można by jednak w ten sposób uzyskać.

Od kogo to jednak zależy? Czy należy więc formułować nie wiadomo do kogo adresowane apele „chodźcie mniej uczęszczanymi szlakami“? Czy można ludzię nadzieją, że przy pomocy jakichś tego rodzaju prób trafi się do przekonania ludzi, którzy przecież według własnego uznania ustalają trasy urlopowych wędrówek?

Nie jest to tak absurdalne, jak mogłoby się wydawać na pozór, bo przecież owo „ustalenie“ jest wynikiem po części przypadku, po części utartych nawyków, a przede wszystkim — nieznamościami gór. Ale przecież od tego istnieją organizacje turystyczne prowadzące wycieczki, od tego są przewodnicy i instruktorzy kulturalno-oświatowi w domach FWP, by pokierować owymi masami ludzki.

Tymczasem, jak dotychczas właśnie te organizacje są głównymi winowajcami natłoku na ciągle tych samych szlakach. To przecież nie turyści indywidualni, ale wycieczki zbiorowe obiegają Morskie Oko i kasy kolejek, to właśnie instruktorzy masowych wczasów prowadzą swoich podopiecznych stale tymi samymi drogami od Kościeliskiej, na Ornak i z powrotem, od Gąsienicowej przez Bóczań do Kuźnic. Podziwiać można, jeśli już nie brak wyczucia bezsensowności tego rodzaju postępowania, to przynajmniej ciepłiwosć z jaką sami co tydzień czy nawet co parę dni kursują po tych samych udeptanych drogach z coraz to innymi wczasowiczami...

A od kogo ostatecznie, jeśli nie od organizacji turystycznych, ich przewodników i instruktorów oczekiwać można umiejętności rozsądnego organizowania ludziom wypoczynku, znajomości gór, z którymi mają nowicjuszy zapoznawać, pomysłowości i choćby odrobiny inwencji. Oczekiwać można, oczywiście. Szkoda tylko, że jak na razie ciągle jeszcze oczekujemy..“

W Rabce Zdroju zakończył się II Ogólnopolski Raid Górski Metalowców, organizowany przez Koło PTTK przy Zakładach Wytwórczych Silników Elektrycznych M-8 w Bielsku-Białej, pod patronatem Zarządu Głównego Związku Zawodowego Metalowców w Warszawie, Zarządu Okręgowego Związku Zawodowego Metalowców w Katowicach, Zarządu Głównego PTTK w Warszawie i Oddziału PTTK w Bielsku-Białej. Była to jedna z imprez przygotowywanych w ra-

WĘDRÓWKI

mach Tysiąclecia Państwa Polskiego.

Trasy raidu przebiegały przez pasmo Babiogórskie, Orawę, Pieniny, Gorce i Beskid Wyspowy.

Ze wszech miar udana to impreza, do czego również przy-

AUTOBUSY DLA ODDZIAŁÓW PTTK

Jedną z najpoważniejszych bolączek przy organizowaniu wycieczek stanowi brak autobusów, które są podstawowym środkiem przewozu dla turystyki masowej. PKS i przedsiębiorstwa komunikacji miejskiej same borykają się z brakiem taboru, nie mogą więc zaspokoić zleceń na wynajmowanie autobusów dla celów wycieczkowych.

Ostatnio, dzięki przychyłnej pomocy kredytowej Centralnego Funduszu Turystyki i Wypoczynku, otwierają się przed Oddziałami PTTK możliwości zakupu autokarów na własność.

Oczywiście posiadanie środków finansowych na ten cel nie rozwiązuje jeszcze problemu, wobec konieczności uzyskania przydziału odpowiedniej ilości wozów. Trudno przesądzać w tej chwili, jakie wyniki dadzą starania ZG PTTK o przyznanie talonów na zakup autokarów. Niemniej, aby uniknąć zaskoczenia, Oddziały ubiegające się o nie, muszą zawniosować odpowiednie przygotowania.

Przed wszystkim należy wykazać się posiadaniem własnych funduszy na częściowe pokrycie kosztów nabycia autokaru. Trzeba również opracować ekonomiczne założenia eksploatacji, przedłożyć dane działalności

ORT-u za rok 1960, 1961, 1962 i spełnić szereg czynności formalnych, jak podjęcie uchwały o zaciągnięciu kredytu, złożenie specjalnych formularzy. Kredyt jest oprocentowany i spłacany w okresie od 2 do 5 lat.

Ilość autobusów, które będą przydzielone PTTK, nie jest w tej chwili jeszcze znana, zwłaszcza, że czyni się starania, aby uzyskać autokary zaopatrzone w silniki wysokoprężne, jako bardziej ekonomiczne i sprawne, szczególnie w terenie górskim.

WYMIANA DOMKÓW CAMPINGOWYCH

W latach 1955/56, PTTK — jako pierwsza w Polsce organizacja — zaczęła rozbudowywać posiadaną bazę noclegową, szczególnie na terenach gdzie obserwowano znaczne nasilenie w sezonie letnim. Pragnąc jak najoszczędniej wykorzystać fundusz inwestycyjny, zdecydowano się na ustawienie domków campingowych przy istniejących, stałych obiektach turystycznych, oraz budowę stanic wodnych typu campingowego. Przede wszystkim dzięki tej inicjatywie ilość miejsc noclegowych wzrosła z 8.869 w roku 1952 do 13.692 miejsc w roku 1957.

Były to pierwsze próby zastosowania w turystyce domków campingowych. Mimo wad, jak np. ciasnota, niewygodne kojce

zamiast łóżek itp., cieszyły się one dużą popularnością, chociaż nazwane zostały żartobliwie „psimi budkami“. Z biegiem czasu ulegały stopniowemu zużyciu i obecnie stan ich pozostawia wiele do życzenia.

Zdając sobie z tego sprawę, Zarząd Główny PTTK zwrócił się do Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki z wnioskiem o przydzielenie specjalnych kredytów na wymianę domków. GKKFiT uznał słuszność tych postulatów przyznając w dniu 1 września 1961 roku na zakup domków dotację w wysokości 13,5 mln zł. Kwota powyższa umożliwiła nabycie około 700 domków, które zastąpią wysłużone już „psie budki“. Domki starego typu po wycofaniu z eksploatacji ZUW, zostaną przekazane Oddziałom PTTK, które o to wystąpią.

CO NOWEGO W KOMISJACH UWAGA KAJAKOWCY

1. Podkomisja Odznak i Weryfikacji PTTK — PZK przypomina, że stosownie do obowiązującego regulaminu Turystycznej Odznaki Kajakowej z dnia 1.V.61 § 8 — termin składania książeczek do weryfikacji na złotą i dużą złotą TOK mija z dniem 31.XII. Książeczki złożone po tym terminie będą rozpatrywane w I kwartale 1963 r.

Książeczki należy nadsyłać do Komisji Turystyki Kajakowej ZG PTTK w Warszawie, ul. Senatorska 11. Będą one zweryfikowane w I kwartale 1962 r.

2. Komisja Turystyki Kajakowej i Dział Wczasów PTTK czynią starania o zorganizowanie w sezonie 1962 roku kajakowych wczasów bezświadczeniowych, na trasie rzeki San, od Sanoka do Jarosławia. Jednocześnie KTKaj. zamierza zorganizować w roku przyszłym Szkółkę Kajakową nad jeziorem Miedwie w woj. Szczecińskim.

METALOWCÓW

czyniła się piękna pogoda. Brało w niej udział 300 metalowców, oraz 132 włóknarzy, chemików, górników i budowlanych.

Po dokonaniu ogólnej oceny drużyn na pierwsze miejsce wysunęła się drużyna Koła PTTK przy Śląskiej Fabryce

Kabli w Czechowicach, zdobywając po raz drugi proporzec przechodni. Drugie zajęła drużyna Koła PTTK przy Zakładzie „Apena“ w Bielsku-Białej, trzecie — drużyna Koła PTTK przy Cieszyńskiej Fabryce Narzędzi w Cieszynie.

Zwracając uwagę na Raid Metalowców, stanowiący przykład doskonałej organizacji, należy podkreślić wydatną pomoc centralnych i okręgowych władz Związku Zawodowego Metalowców. Jest to jeszcze jeden dowód stale zacieśniającej się współpracy Zw. Zaw. z PTTK.

NOWOŚCI WYDAWNICZE

Jedną z ważnych pomocy w działalności turystyczno-krajoznawczej jest literatura poświęcona tej tematyce. Dlatego — zgodnie z życzeniem aktywno — będziemy stale informowali na łamach „B. I.” o ukazujących się nowościach wydawniczych, których przegląd opracowywać będzie Dział Zagadnień Krajoznawczych. Poniżej zamieszczamy pierwszy wykaz tytułów:

1. Budrewicz Olgierd: Baedeker warszawski, Tom 2. Warszawa 1961 — Czytelnik, s. 322. Cena 27.—
2. Hodowla owiec i bydła w Tatrach Polskich i na Podhalu. Wrocław 1961 — Ossolineum, s. 190. Cena 100.—
3. Historia Śląska T. 1, Cz. 2. Wrocław 1961 — Ossolineum, s. 488. Cena 100.—
4. Informator turystyczny woj. warszawskiego. Warszawa 1961 — Sport i Turystyka, s. 171. Cena 10.—
5. Jarmuł Stanisław: Powiat radzyński. Lublin 1961 — Wydawnictwo Lubelskie, s. 77. Cena 8.—
6. Katalog zabytków sztuki w Polsce. Tom VII — Woj. Opolskie, Zesz. 14 — Powiat Strzelecki. Warszawa 1961 — Inst. Sztuki PAN, s. 62. Cena 15.—
7. Karpiński Jan Jerzy: Białowiecki Park Narodowy. Warszawa 1961. Sport i Turystyka, s. 56. Cena 10.—
8. Kostyniuk M., Marzec Edward: nasze rośliny chronione. Wrocław 1961 — Wrocławskie T-wo Naukowe, s. 201. Cena 47.—
9. Krygowski Bogumił: Geografia fizyczna niziny Wielkopolskiej Cz. 1. — Geomorfologia. Poznań 1961 — Państwowe Wydawnictwo Naukowe, s. 283. Cena 55.—
10. Łódzkie studia etnograficzne. Tom 3. Łódź 1961 — Polskie Wydawnictwo Naukowe, s. 214. Cena 40.—
11. Mapa województwa białostockiego 1:500.000. Warszawa 1961 — Państw. Przeds. Wydawnictw Kartograficznych. Cena 10.—
12. Mapa województwa rzeszowskiego 1:500.000. Warszawa 1961 — Państw. Przeds. Wydawnictw Kartograficznych. Cena 10.—
13. Pagaczewski Stanisław: Diabelski kamień. Warszawa 1961 — Czytelnik s. 129. Cena 12.—
14. Polska i świat współczesny. Warszawa 1961 — Książka i Wiedza, s. 381. Cena 15.—
15. Polska jest jedna. Rocznik Ziemi Zachodnich i Północnych. Warszawa 1961 — T-wo Rozwoju Ziemi Zachodnich, s. 318. Cena 30.—
16. Radom — szkice z dziejów miasta. Warszawa 1961 — Arkady s. 233. Cena 65.—
17. Roztocze środkowe. Mapa turystyczna. Warszawa 1961 — Państw. Przeds. Wydawnictw Kartograficznych. Cena 10.—
18. Szczaniński Michał: Śląski Kazimierz. Dzieje Pomorza Słuckiego. Poznań 1961 — Wydawnictwo Poznańskie s. 244. Cena 18.—
19. Steinborn Bożenna: Otmuchów. Paczków. Wrocław 1961. Ossolineum, s. 144. Cena 18.—
20. Teka Komisji Historii Sztuki. Tom 2. Toruń 1961 — Państwowe Wydawnictwo Naukowe, s. 390. Cena 65.—
21. Terlak Michał: Cieniec Śląskie Zdrój i okolice. Warszawa 1961 — Sport i Turystyka s. 62. Cena 8.—
22. Ziemia Chełmska. Lublin 1961 — Wydawn. Lubelskie s. 242. Cena 23.—
23. Zientara-Malewska: Płanace krzaki nad Obry. Warszawa 1961 — PAX, s. 236. Cena 60.—
24. Zwoliński Stefan: W podziemiach fatrzańskich. Warszawa 1961 — Wydawn. Geologiczne s. 244. Cena 28.—

O PODNIESIENIE DYSCYPLINY FINANSOWO-GOSPODARCZEJ

W najbliższym okresie czekają nas poważne prace zmierzające do:

1. ujednoczenia systemu finansowego, ewidencji i sprawozdawczości,
2. wprowadzenia w życie jednolitych systemów finansowych i ich doskonalenia,
3. ulepszenia metod pracy księgowości,
4. usprawnienia i pogłębienia kontroli, zapewniającej ściśle przestrzeganie zasad dyscypliny finansowo-gospodarczej.

Zadania te nabierają szczególnego znaczenia, jeśli się zważy, że rozwój wszystkich dziedzin działalności Towarzystwa, a zwłaszcza usług (ORT-y i schroniska), przybrał olbrzymie rozmiary.

Niedocenywanie roli rachunkowości, potrzeb bieżącej, prawidłowej ewidencji, terminowej i poprawnej sprawozdawczości, spowodowało trudności w ustaleniu właściwej oceny stanu majątkowego Towarzystwa, działalności programowej PTTK, oraz aktualnego stanu w zakresie dyscypliny finansowo-gospodarczej. Tymczasem w dziedzinie dyscypliny finansowo-gospodarczej nie dzieje się najlepiej. Występuje tu wiele niedomagań.

Najjaskrawszym przykładem niedociągnięć jest wysoce niepokojący, stały wzrost należności i zobowiązań pomiędzy jednostkami naszego Towarzystwa, które wykazują wyraźną „niechęć“ do wzajemnego regulowania spraw finansowych.

Ta „niechęć“ wynika — wydaje się — z trzech powodów:

- niewypełniania zadań wymienionych na wstępie
- niedocenywania potrzeb w zakresie zatrudnienia służby finansowo-księgowej wszędzie tam, gdzie występuje zjawisko operacji finansowo-gospodarczych, głównie w Oddziałach prowadzących działalność usługową (ORT-y i schroniska).
- niewłaściwego doboru kadr na stanowiskach głównych księgowych.

Zarząd Główny PTTK podjął już prace (są one poważnie zaawansowane) w sprawie uporządkowania wszystkich zagadnień rachunkowości i finansów w jednostkach, w których występuje tylko działalność programowa (rozwiązanie uproszczone), oraz tam gdzie obok działalności programowej występuje także działalność usługowa.

Ale nawet najlepiej opracowane instrukcje i przepisy nie dadzą oczekiwanych rezultatów, jeżeli nie będzie ich kto miał wprowadzić w życie. To też właściwa kadra finansowo-księgowa jest zagadnieniem podstawowym. Należy więc zapewnić dobrą obsadę etatową, niezależnie od tego, że ZG PTTK przeprowadzi w niedługim czasie szkolenie już pracujących księgowych, lub pracowników finansowych.

Zadanie usprawnienia kontroli finansowo-gospodarczej zostało przez Towarzystwo w br. w poważnym stopniu wykonane. Okręgi otrzymały etaty księgowych rewidentów, co jednak nie oznacza, że jest już bardzo dobrze.

Najbliższy okres musi być zatem okresem objęcia kontrolą wszystkich jednostek PTTK, a zwłaszcza Oddziałów i Kół przez Okręgi. Przeprowadzone rewizje, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, powinny doprowadzić do poprawy dyscypliny finansowo-gospodarczej, a zarządzenia pokontrolne muszą być bezwzględnie wykonywane.

Tylko tą drogą możemy liczyć na poprawę. Ostatnim wreszcie zjawiskiem, jest wpływ aktywu społecznego na sprawy finansowo-gospodarcze i dyscyplinę w tym zakresie. Obserwuje się tu nie zawsze dostateczne zrozumienie, lub nieświadomość w działaniu, dotyczącym zagadnień finansowo-gospodarczych. Trzeba, aby wszyscy działacze, których ofiarność jest znana, zdali sobie również sprawę z tego, że jednostki PTTK obowiązują przepisy ogólnopństwowe i tylko ich przestrzeganie warunkuje prawidłową działalność finansowo-gospodarczą.

Nie mogą występować przypadki decyzji sprzecznych z obowiązującymi przepisami, lub też wywołujące ogólne trudności w dziedzinie finansowej, niejednokrotnie doprowadzające niektóre nasze jednostki niemal do krawędzi „bankructwa“, jak np. w wyniku nieregulowania zobowiązań. Przeciwnie, aktywny społeczny powinien odgrywać rolę społecznego nadzoru, w interesie całości Towarzystwa, a nie wyłącznie danego ognia organizacyjnego (jednostki PTTK).

Buletyn Informacyjny ZG PTTK — redaguje Kolegium
Wydawca: Dział Propagandy i Wydawnictw Zarządu Gł. PTTK
Adres redakcji: Warszawa, ul. Senatorska 11, tel.: 62488
Nakład: 4 000 egz.

Zakł. Graf. RSW „Prasa”, W-wa, Smolna 12, Zam. 2206. S-41.